

STOCKHOLMSKÄLLAN

Uppstånden ur askan – två gånger

Katarina kyrkas historia är varierande och dramatisk – och lång. Pelarbacken, den höjd där Katarina kyrka står i dag, har länge varit en kyrklig plats. Redan på 1300-talet fanns här ett kapell med ett upprest kors intill, och därefter har kapellen avlöst varandra. Men det var också en avrättningsplats och den plats där kropparna efter Stockholms blodbad brändes år 1520.

1600-talskungen Karl X Gustaf tyckte att bygget av en pampig kyrka av senaste europeiska mode på Pelarbacken var en förträfflig idé. Han hade nämligen planer på ett modernt förvaltningscentrum på Södermalm, dit slottet och de kungliga ämbetsverken skulle flytta. Men så dog kungen 1660 och det blev inget av de storslådade planerna – förutom att Katarina kyrka blev byggd. Dessutom blev den namngiven efter kungens mor.

Byggnadsprocessen påbörjades 1656, den blev långvarig och inte helt problemfri. Altarets och predikstolens placering i mitten blev för opraktisk, eftersom ett antal personer alltid skulle få sitta bakom prästens

rygg. Man fick lov att tänka om. 1663 avled överståthållare Schering Rosenhane, vilket fick arbetet att stanna av tills regeringen sköt till pengar och sparade igång byggandet igen. Ekonomiska begränsningar gjorde också att det blev problem med arkitekturavdet och val av material – sandsten fick ersättas med puts målade i sandstenslik färg på sina håll.

De kommande åren arbetade man med inredning och utsmyckning, ända fram till den stora katastrofen – eldsvådan som drog fram över Södermalm 1 maj 1723. Många hus brann ner och i Katarina kyrka förstördes allt utom yttermurarna, valven och stenkupolen. Men den här gången var handlingskraften stor. Göran Josua Adelcrantz, borgmästare och stadsarkitekt, fick i uppgift att återställa kyrkan både utvändigt och invändigt, vilket han tog itu med snabbt och med stort intresse. Altartavlan lät han sin 16-årige son rita.

Därefter fick Katarina kyrka stå på sin upphöjda plats och se generation efter generation stockholmare passera. Inte så konstigt då att bestörtningen var enorm hos människor när nästa katastrof slog till. Natten

till 17 maj 1990 brann kyrkan igen. Tornet rasade in och inredningen förstördes, men murarna höll också den här gången och man lyckades rädda flera viktiga klenoder, som ett träkrucifix från 1400-talet. Reaktionen lät inte vänta på sig. En stiftelse bildades och pengar samlades in, för Söderbor och andra hade bestämt sig – en ny 1600-talskyrka skulle byggas.

Ett byggbolag rekonstruerade ritningar utifrån ruinerna och lämnade in ritningarna för datoriserad hållfasthetsberäkning. Svaret blev att en sådan konstruktion inte skulle hålla, utan att valvet skulle störta in. 1600-talets kyrkobyggare, som saknade datorer, visste uppenbarligen inte om detta, utan byggde valvet i alla fall. Och det höll trots allt i 300 år.

Nu står Katarina kyrka på plats igen och är sig lik. Ja, förutom dess urtavlor. Efter noggrant övervägande valde man att inte göra urtavlor vita, som de varit före branden, utan svarta, som de var på 1700- och 1800-talen. Besök gärna Katarina kyrka, som under hela sommaren håller både mässor och lunchmusik.

Sandra Sporrenstrand

1800-TAL. Utsikt från Skeppsholmen mot Södermalm och Katarina kyrka, 1896. FOTO: OKÄND

Stigbergsgatan (senare Sandbacksgatan) västerut mot Katarina kyrka, 1922.

FOTO: GUSTAF W:SON CRONQUIST

LÄS MER OM DET GAMLA STOCKHOLM PÅ STOCKHOLMSKÄLLAN - WWW.STOCKHOLMSKALLAN.SE

BOSTADSMARKNAD

BOHAGSFLYTT
Ring för offert
www.oct.se

O&CT
Office and Computer Transport
08-739 20 00

FLYTTA?
2 MAN + LASTBIL
645:-/tim inkl. moms
MEX
08-668 33 00
www.mex.se

TEXAB FLYTTFIRMAN
med högsta kvalitet & ansvar.
08-643 58 30
Vi kör till Skåne och Göteborg varje vecka.
www.texab.se • texab@texab.se

Har du inte fått din lokaltidning?
Anmäl detta på:
www.utebliventidning.nu

ACTUS
www.actusflytt.se
VART DU ÄN FLYTTAR
08-667 70 70

EUROPA STOCKHOLM, INRIKES OVERSEAS

Privat- o. företagsflyttningar. Interna omflyttningar.
Magasinering centralt. Städning med eget städbolag.
Evakueringsprojekt. Totalservice.

ACTUS FLYTT & EXPRESS AB
SANDHAMNSGATAN 13 115 40 STOCKHOLM
Fax: 08-660 06 40 e-mail: info@actusflytt.se

3:a Södermalm, Åsöberget – Toppskick!

Välkomna till en härlig 3:a om 86 m² belägen i de unika kulturkvarteren på Åsöberget. Smakfullt renoverad 2007 med stilrena materialval och bevarad äldre charm. Exklusivt badrum och modernt kök. Stambytt. Ljus och öppen planlösning med generösa sällskapsytor. Två sovrum och walk-in closet. Brf med god ekonomi.

Visning: Lör 25/7 kl 14:00-15:00, Sön 26/7 kl 14:00-15:00 & Mån 27/7 kl 17:45-18:30
Adress: Ploggatan 2, Stockholm
Utgångspris: 3 695 000 kr
Månadsavgift: 4 026 kr inkl värme, VA
Mäklare: Jenny Sydäng, 070-235 20 43

www.remax-sverige.com

Välkommen hem.

RE/MAX

1,5:a Södermalm, SoFo - Charm med attraktivt läge!

Nu finns tillfälle att förvärva denna charmiga lägenhet med attraktivt läge nära Nytorget i SoFo! Mysigt planerad 1,5:a med stor möblerbar hall och rymlig matplats. Genomgående trägolv och bevarade äldre detaljer som ger karaktär. Stambytt. Brf m god ekonomi

Visning: Söndag 26/7 kl. 15:30 - 16:15
Tisdag 28/7 kl. 17:30 - 18:00
Katarina Bangata 47, 1 tr
Utgångspris: 1 795 000 kr
Månadsavgift: 2 106 kr
Mäklare: Caroline Esenius,
073 5102521

www.remax-sverige.com

Välkommen hem.

RE/MAX

Här finns våningen du söker

Läs våra bostadssidor så håller du koll på den lokala bostadsmarknaden.

Södermalmsnytt